

Meer dan de helft van de mensen met ernstige psychische problemen leeft onder de armoedegrens

Eén op de vijf heeft geen spaargeld is daardoor financieel extra kwetsbaar. Ook één op de vijf zegt alleen maar aan de financiële situatie te kunnen denken en nauwelijks aan andere dingen. Dat blijkt uit onderzoek onder bijna 850 mensen die deelnemen aan het panel Psychisch Gezien.

Deze maand publiceerde Psychisch Gezien een factsheet over de financiële situatie van mensen met ernstige psychische aandoeningen. Daaruit blijkt dat 55 procent onder de armoedegrens leeft die het Centraal Planbureau (CPB) hanteert voor eenpersoonshuishoudens: €1533,00. Onder de hele Nederlandse bevolking is dat maar 7 procent. Schulden komen voor bij 15 procent van de panelleden. Eén op de tien maakt gebruik van schuldhulpverlening. De meeste mensen met ernstige psychische klachten (70 procent) moeten rondkomen van een uitkering vanuit de WW, WIA, Wajong of Participatiewet, slechts één op de vijf krijgt loon uit werk.

Schaamte of angst

Een vijfde van de deelnemers aan het onderzoek zegt rood te staan en een even grote groep heeft onbetaalde rekeningen. Een derde deel geeft aan van dag tot dag te leven en regelmatig rekeningen niet op tijd te kunnen betalen. Driekwart van de mensen beheert hun geldzaken helemaal zelf, 9 procent krijgt hulp van kennissen of coaches en één op de tien heeft een bewindvoerder. Vier op de tien onder-vraagden weet niet bij welke organisatie ze terecht kunnen voor financiële ondersteuning. Sommigen hebben andere redenen waarom ze geen hulp vragen, zoals schaamte of angst voor consequenties van hun hulpvraag. Ze zijn bang dat hun gegevens ongevraagd terecht komen bij andere mensen of instanties.

Bezuinigen

De meeste mensen bezuinigen op hun uitgaven, het meeste op energiekosten (79 procent), kleding/schoenen (57 procent) en boodschappen (55 procent). Op uitgaven aan huisdieren wordt het minst bezuinigd (13 procent). Opvallend is dat mensen ook veel minder geld uitgeven aan dagactiviteiten, sport, hobby's en cultuur: zaken die participatie juist kunnen versterken. Dus dit verkleint de leefwereld van mensen met ernstige psychische aandoeningen die vaak toch al te maken hebben met eenzaamheid en exclusie.

Samenhang

Uit onderzoek blijkt dat geldzorgen nauw samenhangen met de psychische klachten. Ze zorgen voor stress en kunnen de mate waarin angst- en depressieklachten worden ervaren versterken. Onderzoek wijst ook op de tweezijdigheid van deze relatie: financiële problemen verhogen de kans op psychische problemen en mensen met psychische problemen hebben meer kans op financiële problemen. De helft van de panelleden die financiële problemen heeft, geeft aan dat hun situatie in de toekomst waarschijnlijk zal verergeren.

Psychisch Gezien

Het panel Psychisch Gezien van het Trimbos-instituut is van en voor mensen met ernstige psychische aandoeningen. Het landelijke panel geeft sinds 2010 inzicht in de levenskwaliteit,

zorgbehoefte en deelname aan de maatschappij van mensen met ernstige psychische problematiek. Bijna 850 panelleden beantwoordden tussen december 2022 en maart 2023 vragen over hun financiële situatie. In mei en juni zijn aanvullende interviews gehouden.

[Terug naar de website van Ypsilon Eindhoven & de Kempen](#)